

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

Ifølge bestemmelsen i § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsettende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov.

Ved nærværende lovforslag samt forslagene til lov for Grønland om arbejds- og socialvæsenet, lov for Grønland om uddannelsen af lærere til folkeskolen og om de social-pædagogiske uddannelser, lov for Grønland om erhvervmæssige uddannelser, lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland, lov for Grønland om fritidsvirksomhed, lov om biblioteksvæsenet i Grønland og lov om kirken i Grønland foreslås en række opgaver overført til hjemmestyret i overensstemmelse med bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. Lovforslagene vedrører de sagsområder, der af Hjemmestyrekommissionen er foreslået overført til hjemmestyret inden 1. januar 1981, jfr. bemærkningerne til § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre. Forslagene er stort set uændrede i forhold til de af kommissionen udarbejdede udkast.

Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overførte sagsområder vil blive søgt fastsat ved særlig lov, når tidspunktet for hjemmestyrets overtagelse af de enkelte sagsområder er nærmere fastlagt. For at sikre, at hjemmestyret på de sagsområder, der overtages efter hjemmestyrelovens § 5, får såvel en selvstændig kompetence som et selvstændigt økonomisk ansvar, herunder også for prioriteringen af opgaverne, vil tilskud blive søgt ydet som et samlet generelt tilskud omfattende både drifts- og anlægsformål. Tilskuddet, der vil blive fastsat med udgangspunkt i statens besparelse ved de forskellige sagsområders overgang, vil blive søgt udformet efter tilsvarende principper som det generelle tilskud til de danske kommuner, jfr. lov bekendtgørelse nr. 412 af 2. august 1974 om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, som

ændret senest ved lov nr. 120 af 23. marts 1977. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 5 i forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre.

Det kan oplyses, at statens samlede årlige driftsudgifter, herunder udgifter til driftstilskud, vedrørende de sagsområder, der foreslås overført, på nuværende tidspunkt er af en størrelsesorden på ca. 300 mill. kr., medens de samlede anlægsudgifter, herunder udgifter til anlægstilskud, andrager 10-15 mill. kr..

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1

Ifølge § 2, stk. 1, i den gældende skolelov - lov nr. 152 af 10. maj 1967 om skolevæsenet i Grønland - består folkeskolen i Grønland af en 7-årig hovedskole, der kan videreføres med 8., 9. og eventuelt 10. klasser samt med en 2-årig forberedelsesskole til en 3-årig realafdeling. Under drøftelserne på efterårsamlingen 1975 om principperne i den fremtidige folkeskoleordning vedtog Grønlands landsråd, at folkeskolens struktur burde ændres således, at folkeskolen består af en 9-årig hovedskole med børnehøveklasse som 1. klassetrin, og at folkeskolen kan videreføres med en 2-årig fortsættelsesskole og en 2-årig kursussskole.

Under hensyntagen hertil foreslås det, at folkeskolen skal bestå af en 9-årig hovedskole, og at folkeskolen kan videreføres med undervisning i yderligere et antal år. Fastsættelse af folkeskolens nærmere struktur inden for såvel hovedskolen som den videre undervisning overlades derimod til hjemmestyret, der kan fastsætte strukturen således, som hjemmestyret finder det mest hensigtsmæssigt.

Til § 2.

I forbindelse med, at hovedskolen foreslås udvidet til 9 år, foreslås det i stk. 1 i overensstemmelse med landsrådets vedtagelse, at der skal være 9 års undervisningspligt i modsætning til i dag, hvor der er 7 års undervisningspligt, jfr. den gældende skolelovs § 26, stk. 1. Undervisningspligten bliver her ved af tilsvarende længde som i Danmark.